

час в Лабораторії КДЦ НФаУ впроваджено системи управління якістю (СУЯ) (Сертифікат ДСТУ ISO 9001:2009 №UA2 003 08997-15) і контролю якості лабораторних досліджень (Свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 № 01-0125/2017 від 08.09.2017 р.). У Лабораторії постійно проводиться контроль відповідності системи управління якістю, яка сертифікована Національним органом України з сертифікації, вимогам зазначеного стандарту. Щорічно Лабораторія приймає участь у зовнішньому міжлабораторному порівнянні результатів вимірювань біохімічних та гематологічних показників у зразках біологічних рідин людини. Також щодня проводиться внутрішньо-лабораторний контроль якості досліджень за допомогою контрольних матеріалів. Обладнання Лабораторії складається з сучасних приладів, що відповідають вимогам ISO 17025, ISO 15189, ISO 10012 та проходять щорічну повірку на придатність до застосування у ДП «Харківський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» та у Харківському НТТП «Медтехніка-центр». У Лабораторії розроблені та запроваджені низка стандартних операційних процедур. Також у Лабораторії активно впроваджуються процедури забезпечення якості шляхом проведення валідаційних робіт з оцінки придатності ряду гематологічних та біохімічних методик: встановлені особливості даних методик; проаналізовані параметри, які потрібно оцінювати; визначено персонал, що залучається до процедури; надано інформацію щодо належної роботи приладів, які використовуються; встановлено перелік тестів (методик), що проводяться при валідації, а також зроблено вибір прийнятних для оцінки статистичних методів обробки результатів вимірювань.

Висновки. Проведені роботи по організації та впровадженню системи управління якістю дають можливість Лабораторії клінічної діагностики КДЦ НФаУ гарантувати надійність та достовірність результатів лабораторних вимірювань, а також формують систему взаємної довіри до результатів роботи Лабораторії.

**ЕКОНОМІЧНА ДОСТУПНІСТЬ КУРСУ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ З
ТРИВОЖНИМИ РОЗЛАДАМИ КОМБІНОВАНИМИ ПРЕПАРАТАМИ
ВАЛЕРІАНИ У ТВЕРДІЙ ЛІКАРСЬКІЙ ФОРМІ**

О. Я. Міщенко¹, А. В. Березняков¹, Н. Л. Березнякова²

¹Кафедра клінічної фармакології ІПКСФ

²Кафедра медичної хімії

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua

Вступ. За даними ВООЗ, стрес і невроз постійно переслідують не менше 35% жителів нашої планети і з кожним роком спостерігається стійка тенденція до їх зростання. Все частіше темп сучасного життя, швидкий розвиток інформаційних технологій, несприятлива ситуація на роботі або в родині сильно впливають на нервову систему людини, її психічне здоров'я. До групи ризику перш за все відноситься категорія працівників соціальної сфери, діяльність яких пов'язана зі спілкуванням з людьми, тобто здійснюється в умовах підвищеного нервового напруження: лікарі, провізори, викладачі, менеджери, працівники сфери обслуговування та ін. Характерними рисами для стресу є безпричинне занепокоєння і тривожний стан, зниження розумової і фізичної працездатності, що в підсумку призводить до погіршення якості життя і дезадаптації в соціумі. Одним з напрямків для вирішення цієї проблеми є фармакотерапія з використанням седативних засобів, найбільша кількість призначень яких припадає на частку таких фахівців, як акушери-гінекологи, неврологи, кардіологи, психіатри, терапевти, сімейні лікарі, що вказує на широке застосування групи даних препаратів. Про досить високу потребу в цій групі препаратів можна судити за кількістю звернень пацієнтів в аптеку зі скаргами на підвищену дратівливість, невротичний стан, тривогу або безсоння та ін.

При м'яких і нерізка виражених симптомах тривожних розладів як засоби ефективної терапії, фахівцями медицини розглядаються препарати рослинного походження. Багато пацієнтів з зазначеними проявами віддають перевагу саме рослинним препаратам, оскільки їм притаманні менш виражені побічні ефекти. Одними з найбільш перевірених як на практиці, так і в клініко-експериментальних дослідженнях, є комбіновані фітопрепарати з валеріаною.

Мета дослідження – проаналізувати економічну доступність місячного курсу лікування хворих з тривожними розладами комбінованими препаратами валеріани, представленими на фармацевтичному ринку України у 2018 році.

Методики дослідження. На основі даних аналітичної системи «PharmXplorer» інформаційно-пошукової компанії «Моріон» був проведений ретроспективний аналіз асортименту і цін комбінованих препаратів валеріани, представлених на фармацевтичному ринку України у 2018 році.

При аналізі визначали кількість і структуру виробників, форму випуску та інші показники, що характеризують споживання даної групи препаратів на ринку України. Також був розрахований показник адекватності платоспроможності (Ca.s.) за формулою: $Ca.s. = (P/Wa.w.) \times 100\%$, де Ca.s. – коефіцієнт адекватності платоспроможності; Wa.w – середня заробітна плата середньостатистичного українця за 2018 рік (7810 грн); P – середня роздрібна ціна місячного курсу лікування препаратом.

Основний матеріал дослідження. На фармацевтичному ринку України у 2018 р. асортимент комбінованих препаратів, до складу яких входить валеріана, був представлений 16 торговими назвами (ТН). Серед них лікарські засоби вітчизняного виробництва складають 56%, зарубіжного – 44%.

Аналіз ринкових цін препаратів з врахуванням різноманітних форм фасування показав, що межі цінового діапазону досить широкі (30,71 – 145,09 грн.). Найнижча ціна була на препарат «На Сон» (Лекхім ПАТ, Україна, Київ, таб. п/о, №20) – 30,71 грн., а найвища на «Седафітон форте» (Фітофарм ПАТ, Україна, Артемівськ, капс., №96) – 145,09 грн.

Наступним етапом дослідження був розрахунок коефіцієнта адекватності платоспроможності (Ca.s.), що характеризує економічну доступність місячного курсу лікування для споживача. Результати проведеного аналізу свідчать, що терапія з застосуванням 78,2% ТН препаратів є високодоступною для хворих, оскільки Ca.s. < 5%. До цієї групи відносяться всі препарати вітчизняного виробництва та єдиний зарубіжний препарат «Персен Кардіо» (Alvogen США, капс., №16). Терапія з застосуванням 21,8% комбінованих препаратів валеріани зарубіжного виробництва, таких як, «Дорміплант» (Alpen Pharma AG, Швейцарія, таб. п/о, №25), «Персен» (Alvogen, США, таб. п/о, №40), «Ново-Пассит» (Teva, Ізраїль, таб. п/о, №10) та «Седавіт» (Артеріум Корпорація ЗАТ, Україна, Київ, таб., №20) відноситься до категорії «середньодоступні» (Ca.s. від 5% до 15%).

Висновок. Таким чином результати аналізу економічної доступності свідчать, що терапія хворих з тривожними розладами комбінованими препаратами валеріани, які були представлені на українському фармацевтичному ринку у 2018 році, є для українського споживача високодоступною (78,2% ТН препаратів вітчизняного виробництва) та середньодоступною (21,8% ТН препаратів зарубіжного виробництва).

АНАЛІЗ ЕКОНОМІЧНОЇ ДОСТУПНОСТІ МОНОФАЗНИХ КОМБІНОВАНИХ ОРАЛЬНИХ КОНТРАЦЕПТИВІВ В УКРАЇНІ

О. Я. Міщенко, В. Ф. Осташко

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

clinpharmacol_ipksph@nuph.edu.ua

Вступ. Репродуктивне здоров'я та безпечне материнство відносяться до пріоритетних напрямків розвитку системи охорони громадського здоров'я в усьому світі. Одним із найсерйозніших факторів, що негативно впливає на стан репродуктивного здоров'я жінок та такий, що може призвести до безпліддя, є